Ptasie siedliska w zieleni miejskiej

Nr 3-4/2023

Niniejszy artykuł jest w pewnym sensie kontynuacją materiału opublikowanego w Kocim Głosie 7-8/2022 pt. "Ptaki miejskich podwórek". Wówczas omówiliśmy pokrótce gatunki ptaków zamieszkujących nasze miejskie podwórka, ulice i blokowiska. Dzisiaj postaramy się spojrzeć na siedliska będące dla ptaków nieco bardziej zbliżonymi do naturalnych jak parki, skwery czy cmentarze. Człowiek kształtuje te tereny głównie ze względu na własne poczucie estetyki oraz posiadanie namiastki natury w swoim otoczeniu, ale jest to korzystne także dla wielu gatunków zwierząt, w tym ptaków.

Dlaczego ptaki tak chętnie wybierają tereny zieleni miejskiej na swoje siedliska i miejsca rozrodu?

Jest tak głównie dlatego, że znajdują tutaj zaskakująco dużą różnorodność roślinności - człowiek sadzi i wysiewa różnorodnie ponieważ lubi kolorystykę i wielość kształtów oraz barw, dba o drzewa, krzewy, żywopłoty i kwietniki. Wtórnym efektem jest także duża różnorodność wiekowa roślin. A jak ta różnorodność przekłada się na atrakcyjność dla ptaków? Środowiska takie zapewniają bogatą bazę pokarmową, wielość miejsc schronienia i rozrodu (konary i dziuple drzew, gęstwiny zarośli).

Kolejnym ważnym czynnikiem jest znacznie mniejsza presja naturalnych drapieżników, zagrażających ptakom dorosłym czy lęgom i młodym, co oczywiście wynika z obecności ludzi. No i w końcu nie mniej istotna jest niemal stała dostępność wody - w postaci parkowych rowów melioracyjnych i stawów, instalacji odprowadzających wody deszczowe, kranów, pomp i studni, a nawet celowo stworzonych przez człowieka poideł dla zwierząt. Brak wody w lesie może być

krytyczny dla przeżycia, ale zieleń miejska na ogół zawsze jest nawadniana.

Ciekawym zjawiskiem ubocznym jest fakt, że zagęszczenia ptaków są tutaj większe niż w podobnych czy pobliskich siedliskach naturalnych.

Gama gatunków ptaków zamieszkujących i rozmnażających się na omawianych terenach jest całkiem spora. Warto wymienić chociaż te najbardziej typowe: **zięba, kwiczoł, śpiewak, kos, szpak, sikory** (modraszka, bogatka, uboga), **pleszka, dzwoniec, kulczyk, trznadel, kapturka, rudzik, słowik, wilga, pełzacz, kowalik, dzięcioł duży, dzięcioł czarny, dzięcioł zielony, muchołówka, sójka, wrona, grzywacz** a nawet **puszczyk,** w parkach ze stawami **krzyżówki, kokoszki**.

Wszyscy znamy zagrożenia dla ptaków typu komunikacyjnych: wpadanie na szyby budynków, niezabezpieczonych szklanych wiat, słabo widoczne siatki itp, zagrożenia aktywnością polujących kotów wypuszczanych z domów, ale *nie wszyscy zdajemy sobie sprawę z nawet bardziej istotnego zagrożenia, jakim jest* ***utrata siedlisk***. Jest to coraz bardziej istotny problem ponieważ w ostatnich latach stało się powszechne likwidowanie skwerów i zadrzewień w centrach miast - zastępowanych w całości betonowymi placami. Każda zdrowa populacja poradzi sobie w mniejszym lub większym stopniu z drapieżnictwem lub innymi mniejszymi zagrożeniami, ale usunięcie siedliska jest jednoznaczne ze zniszczeniem całej populacji ptaków w danej okolicy.

Zachęcamy Was do wyjścia na pobliski skwer, do parku lub na cmentarz, do słuchania, oglądania i fotografowania, zwłaszcza gdy rozkwita wiosna.

Revision #6
Created 2023-03-11 15:46:09 UTC by Paweł Jabłoński
Updated 2023-10-22 16:09:44 UTC by Paweł Jabłoński